
Sosnowskiego Oskara

Dzielnice: Ursynów

Osiedla: Ursynów Północny

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1975

Opis

Oskar Wiktor Sosnowski (1880-1939) - architekt, renowator zabytków, także plastyk i kompozytor. Urodził się prawdopodobnie w Warszawie, chociaż niektóre źródła podają, że w Petersburgu i dopiero jako małe dziecko przyjechał z rodzicami (jego ojciec był znakomitym geografem) do stolicy. Tu ukończył Gimnazjum Wojciecha Górskiego i Wydział Inżynieryjno-Budowlany Warszawskiego Instytutu Politechnicznego. Początkowo pracował w Wydziale Budowlanym Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, jednak z racji zamiłowania do architektury został jednym ze współpracowników Józefa Piusa Dziekońskiego a od 1909 roku prowadził już własną praktykę. Dwa lata później rozpoczął prace przy projektowaniu Kościoła Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny przy ul. Grójeckiej 38, które - z przerwami - trwały do 1939 roku (w 1918 roku erygowana została tu parafia św. Jakuba Apostoła). W tym czasie został profesorem Politechniki Lwowskiej a później również i Warszawskiej, uczestniczył też w wojnie polsko-bolszewickiej. W dwudziestoleciu międzywojennym mieszkał we własnej willi przy ul. Myśliwieckiej 18 (zbombardowanej we IX 1939 roku). Był członkiem Wydziału Konserwatorskiego Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości a także jednym z założycieli Towarzystwa Urbanistów Polskich. Jego najważniejsze warszawskie dokonania to m.in. cokół oraz basen otaczający pomnik Fryderyka Chopina w Parku Łazienkowskim, liczne domy robotnicze na Burakowie, osada spółdzielcza na Czerniakowie a także miasto-ogród spółdzielni oficerskiej na Sadybie (fosa w rejonie ulic Morszyńskiej i Okrężnej), dla potrzeb której stworzył formę urbanistyczną zwaną okolnicą. Był również znakomitym konserwatorem zabytków - przeprowadził renowacje pałacu Paca przy ul. Miodowej, kościoła św. Wawrzyńca na Reducie Wolskiej, przebudował również - pod kątem kościoła garnizonowego - popijarską świątynię przy ul. Długiej. Od 1906 roku był uczestnikiem wielu konkursów, z których niestety większość projektów nie został zrealizowany (Świątynia Opatrzności, Miasto Nauki na Młocinach, gmach Dworca Głównego, Pałac Kronenberga w Alejach Ujazdowskich, przebudowa placu Teatralnego oraz Ratusza, przebudowa placu Saskiego i placu Zamkowego oraz zagospodarowanie północnych dzielnic stolicy). W 1929 roku założył Zakład Architektury Polskiej i Historii Sztuki Polskiej PW z siedzibą przy ul. Koszykowej 55. Początkowo zajmował się tam inwentaryzacją i pomiarami architektury ludowej i monumentalnej, z czasem stał się jedyną w Polsce instytucją, w której badania z historii architektury prowadzili specjaliści różnych dziedzin. Opublikował m.in. "Powstanie, układ i cechy charakterystyczne sieci ulicznej na obszarze wielkiej Warszawy, był inicjatorem serii wydawniczej "Studia do dziejów sztuk w Polsce", w polskim Radiu regularnie wygłaszał pogadanki na temat na

temat kultury i sztuki. Jego dzieła plastyczne to m.in. pastele "Zamarły stadion" i "Raj utracony", rysunki węglem "Harfa gór" oraz "Panno Wsławiona" a także wycinanki "Palma w doniczce" i "Trzcina". Ciężko ranny odłamkiem (zmiżdżenie nogi) podczas ratowania zbiorów Zakładu w czasie wojny obronnej, zmarł na skutek sepsy kilka godzin później.

Spoczywa:

Cmentarz Powązkowski, kwatera 88, rząd VI, miejsce 20\21.

Upamiętnienia:

ul. Koszykowa 55 - marmurowa tablica na ścianie w podwórzu (odsłonięcie - rok 1979).

Ciekawostki

Stan obecny:

Nr 1,2,3,4,6: Bloki osiedla Ursynów Północny. Zaczęły powstawać od 1975 wg proj. Marka Budzyńskiego. Pomysł na zabudowanie terenu powstał już w latach 60 XX w. Rozpisano konkurs i nagrodzono dwie prace: warszawską Stefana Putowskiego i krakowską Witolda Cenckiewicza. Obie poddano analizie i wyznaczono dyrektywy dla całego założenia urbanistycznego. Konkurs na projekt zabudowy Ursynowa Północnego wygrał Ludwik Borawski, ale zmarł on szybko i realizację otrzymał Budzyński. W 1976 wprowadzali się tu pierwsi mieszkańcy. Brakowało szkół i przychodni, aptek, ale stawiano Ursynów za wzorcowy projekt. Ekipy nie wyrabiały, więc ściągano kolejne z Pruszkowa, Legionowa, Siedlec, Gorzowa i Stargardu Szczecińskiego, co potęgowało chaos i bałagan i niektóre gotowe domy czekały miesiącami na podłączenie. Budowa ciągnęła się latami.

Data nadania nazwy: 1975.11.24
